

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118221867
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118221867.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátkou JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátska kancelária v Bratislave, Záhradnícka 37, proti žalovanému A. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. C., Z. U. XXXX/X, zastúpenému advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s. r. o. so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, o zaplatenie 4.327,87 EUR s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/13/2018-83 zo dňa 14. 09. 2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Cdo/77/2019-152 zo dňa 25. 06. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom č. k. 13C/13/2018-83 zo dňa 14. 09. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.327,87 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 16. 08. 2017 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku a ďalej rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Žaloba bola odôvodnená tým, že žalobca uzavrel poisťnú zmluvu o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tov. zn. U. E., G. C ktorým dňa 11. 09. XXXX v čase približne o 21,45 hod. spôsobil žalovaný dopravnú nehodu, ku ktorej došlo tak, že žalovaný po predchádzajúcom užití marihuany viedol uvedené motorové vozidlo, ku ktorému bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou a v C. C. pri prejazde križovatkou ciest I/XX, II/XXX a ulice E., v úseku s najvyššou povolenou rýchlosťou 50 km/hod., viedol vozidlo rýchlosťou 84 km/hod., pričom pri prejazde križovatkou nerešpektoval svetelnú signalizáciu a prechádzal ňou pri rozsvietenom červenom svetle pre jeho smer jazdy, v dôsledku čoho nedal prednosť v jazde odbočujúcemu osobnému motorovému vozidlu tov. zn. C G. H ktoré viedol B. Z., v dôsledku čoho došlo k stretu vozidiel, pričom pri dopravnej nehode došlo k zraneniam osôb B. Z., a spolujazdcov F. E. a K. Bešinovej. X.X. K. spoločenského uplatnenia poškodenej F. E. bolo v lekárskom posudku vyčíslené na XXX bodov, pri hodnote bodu 17,16 EUR a žalobca dňa 22. 12. 2015 poškodenej poukázal sumu 2.660 EUR. U žalobcu si úradu nákladov na zdravotnú starostlivosť poškodenej F. E. vo výške 1.667,87 EUR uplatnila Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., ktorú žalobca uhradil 10. 04. 2017. Žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady poistného plnenia, ktorú za neho vyplatil poisťovateľ v dôsledku škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla vo výške 2.660 EUR a 1667,387 EUR z dôvodu vedenia motorového vozidla pod vplyvom návykovej látky.

3. Žalovaný poprel uplatnený nárok na náhradu poistného plnenia. Bola u neho zistená len prítomnosť, teda užitie návykovej látky, pričom nebolo preukázané, že by žalovaný viedol motorové vozidlo pod jej vplyvom. Nepostačuje tvrdenie, že v tele vodiča sa nachádzajú stopy po návykovej látke, ale musí ísť o vplyv tejto látky na vedenie vozidla.

4. Okresný súd mal z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/39/2016-523 zo dňa 29. 09. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 29. 09. 2016 preukázané, že žalovaný nedal prednosť v jazde a iným osobám spôsobil ťažkú ujmu na zdraví. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že pri dopravnej nehode bolo vykonané žalovanému toxikologické vyšetrenie s odberom dňa 12. 09. 2014 o 0,50 hod., pričom bol v jeho moči zistený pozitívny nález tetrahydrokanabinolu (THC) v koncentrácii vyššej ako 50ng/ml a po špeciálnom spracovaní biologického materiálu SPE-extrakciou všeobecnou, bol metódou plynovej chromatografie v spojení s hmotnostnou spektrometriou dokázaný a potvrdený pozitívny nález metabolitu tetrahydrokanabinolu, čo je dôkazom užitia marihuany. Ďalej bolo preukázané, že žalobca uhradil poškodenej F. E. a Všeobecnej zdravotnej poisťovni žalovanú sumu a že listom z 24. 07. 2017 vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady za poistné plnenia v lehote 15 dní od jej doručenia. Žalovaný výzvu prevzal 31. 07. 2017.

5.1. S obranou žalovaného sa okresný súd vysporiadal nasledovne. Legálnu definíciu omamnej a psychotropnej látky uvádza § 2 ods. 1, 2 zák. č. 139/1998 Z. z.. Tieto látky podľa účinku na zdravie sú zaradené do troch skupín v prílohe č. 1 uvedeného zákona. V zmysle prílohy medzi psychotropné látky patrí aj THC chemicky tetrahydrokanabinol, ako látka schopná ovplyvniť stav ľudskej psychiky pôsobením na centrálny nervový systém aj keď s menej závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami. Okresný súd mal preukázanú skutočnosť, že v tele žalovaného v čase dopravnej nehody sa nachádzala návyková látka, teda látka, ktorá ovplyvňuje stav ľudskej psychiky pôsobením na centrálny nervový systém z čoho je možné konštatovať, že žalovaný bol pod vplyvom tejto zistenej návykovej látky.

5.2. Pre uplatnenie nároku podľa § 12 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. je podstatná skutočnosť, že žalovaný motorové vozidlo viedol s návykovou látkou v tele, ktorá jednoznačným spôsobom ovplyvňuje stav ľudskej psychiky a žalovaný bol pod jej vplyvom. Nie je rozhodujúce, či zistená návyková látka mala vplyv na vedenie vozidla, resp. či pod jej vplyvom žalovaný spôsobil dopravnú nehodu. Pri aplikácii podľa § 12 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. nie je podstatné, či schopnosť viesť motorové vozidlo bola vplyvom návykovej látky znížená, alebo nie, ani to, či medzi takým stavom a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť. Postačuje, že dopravnú nehodu zaviniel žalovaný, ktorý viedol motorové vozidlo s návykovou látkou v tele. Žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom odo dňa, kedy sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu.

6. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 12 ods. 2 písm. a), zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 2 ods. 1, ods. 2 zák. č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca bol v konaní úspešný a z toho dôvodu okresný súd podľa § 255 CSP žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania.

7.1. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal žalovaný odvolanie zo dňa 31. 10. 2018, v ktorom navrhol, aby odvolací súd žalobu zamietol. Okresnému súdu vytýka, že nevykonal navrhnuté dôkazy, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Hoci bolo nesporné, že k dopravnej nehode naozaj došlo, rovnako nesporné bolo, že žalovaný škodu nespôsobil úmyselne, čo potvrdil obsah trestného spisu. Avšak predmetom žaloby je regresný nárok poisťovne, a žalobca nepreukázal, že by žalovaný vodič viedol vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Vplyv návykovej látky nebol v trestnom konaní zistený.

7.2. Žaloba je odvodená od splnenia dvoch podmienok, prvá - vodič viedol vozidlo a druhá pod vplyvom návykovej látky. Tieto kumulatívne podmienky splnené nie sú, pretože žalovaný ako vodič nevedol vozidlo pod vplyvom návykovej látky, také zistenie produkované nebolo čo žalovaný aj namietal. Žalovaný nebol odsúdený trestným rozsudkom aj podľa § 289 Trestného zákona za Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky.

7.3. Ak látka THC „je schopná ovplyvniť“ podľa zák. č. 139/1998 Z. z., potom je dôležité zistiť, či ovplyvnila alebo nie, pretože v skutkovej podstate podľa § 12 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. sa uvádza „pod vplyvom“, čo je pre toto konanie esenciálnym zistením. V moči, nie v krvi ani znaleckým skúmaním boli nájdené len neaktívne metabolity a nebol teda zistený stav vedenia vozidla „pod vplyvom“. Žalobca

nijako nešpecifikuje, na základe čoho dospel k tvrdeniu ohľadne vedenia vozidla žalovaným pod vplyvom návykovej látky a aké látka to mala byť. Odkaz na trestný rozsudok, ktorý v skutkovej vete konštatuje, že sa zistilo užitie marihuany, bez odkazu na presný čas, množstvo a vplyv na vedenie vozidla, je nedostatočný. Žalovaný tak vo vzťahu k neurčitému tvrdeniu o vedení vozidla pod vplyvom návykovej látky nemôže aplikovať prostriedky procesnej obrany inak, ako popretím takéhoto tvrdenia a nad rámec toho navrhol vykonať negatívny dôkaz- nariadenie znaleckého dokazovania, ktorý bol v inom konaní pripustený.

7.4. Stopy v moči možno nájsť podľa odbornej literatúry ešte 7 až 30 dní po užití, pričom pokiaľ ide o vplyv konope na šoférovanie, je účinok marihuany na psychomotorické schopnosti slabý a krátkodobý. Podľa autorky Z.. A. D.: Tráva, kompletní průvodce světem marihuany v medicíne, věde, kultuře a politice, Praha, Pragma 2014, užívatelia marihuany môžu tomuto riziku predísť pokiaľ sa niekoľko hodín po užití konope zdržia šoférovania. Žalovaný tvrdí, že vozidlo viedol v plne spôsobilom stave a žalobca odkazuje len na odôvodnenie trestného rozsudku, v zmysle ktorého boli v moči žalovaného nájdené stopy po užití marihuany, v danej veci sa však nejednalo o hodiny, ale dni po užití, pričom v moči žalovaného sa našli výlučne psychologicky neaktívne produkty konope, známe ako metabolity. Ich zistenie nepreukazuje ovplyvnenie psychických a telesných funkcií, takéto ovplyvnenie nebolo zistené v rámci trestného konania. Keďže možné ovplyvnenie je potrebné skúmať čo najskôr po nehode znalcom, samotný nález nemá žiadnu relevantnú výpovednú hodnotu.

8. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

9.1. Okresný súd pôvodne vybavil odvolanie žalovaného tak, že uznesením č. k. 16Co/362/2018-117 zo dňa 19. 12. 2018 odvolanie odmietol z dôvodu, že bolo podané oneskorene. Vychádzal z toho, že rozsudok bol žalovanému doručený 15. 10. 2018 (pondelok) a pätnásťdňová lehota na podanie odvolania preto začala plynúť od 16. 10. 2018 a uplynula 30. 10. 2018 (utorok), pričom odvolanie bolo podané 31. 10. 2018 až po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

9.2. Na základe podaného dovolania žalovaného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 5Cdo/77/2019-152 zo dňa 25. 06. 2019 tak, že uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/362/2018 zo dňa 19. 12. 2018 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie o odvolaní. Z odôvodnenia dovolacieho súdu vyplýva, že 30. 10. 2018 bol štátnym sviatkom v zmysle § 4a zák. č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch a podanie odvolania urobil žalovaný e-mailom bez autorizácie 31. 10. 2018, teda v posledný deň odvolacej lehoty, pričom uvedené podanie dodatočne doručil okresnému súdu v elektronickej podobe s autorizáciou podľa osobitného predpisu, v zákonom stanovenej desaťdňovej lehote podľa § 125 ods. 2 CSP.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, pretože je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 12 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poistníkom, nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky.

12. Právna úprava v § 12 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. upravuje podmienky, za ktorých má poisťovateľ nárok na náhradu poistného plnenia v prípade, že škoda, ktorú hradil, bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla úmyselne alebo pod vplyvom návykovej látky. Žalovaný obranu v podstatne založil na tom, že v trestnom konaní nebol súdený pre ohrozenie pod vplyvom návykovej látky a teda vplyv návykovej látky nebol zistený.

13.1. Nebolo sporné, že žalovaný spôsobil dopravnú nehodu motorovým vozidlom, ktoré bolo poistené u žalobcu a že na škodu, ktorú prevádzkou motorového vozidla spôsobil žalovaný, sa vzťahuje uvedené poistenie. Je zrejmé, že regresný právny nárok poisťovne má mať aj preventívny účel, má odradzovať vodiča poisteného motorového vozidla od požívania motorového vozidla v prípadoch, ktoré zvyšujú riziko náhodnej udalosti, ktorá je predmetom poistenia. Súčasne platí, že ochrana vyplývajúca z poistenia, má primárne chrániť poškodeného a nie toho, kto škodu spôsobil.

13.2. Civilnoprávnu zodpovednosť, ktorá je uplatnená v rámci kontradiktórneho procesu, je potrebné chápať širšie ako trestnoprávnu zodpovednosť, ktorú môže uplatňovať svojimi orgánmi len štát v trestnom konaní. Hrozba regresného nároku smeruje aj proti tomu, aby sa škodca nespoliehal, že náhodná udalosť v jeho prípade nenastane alebo ak nastane, bude bez ďalších následkov krytá poistením.

14. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné. V prípade regresného nároku podľa § 12 ods. 2 písm. a), zák. č. 381/2001 Z. z. sú v jednom ustanovení upravené prípady škody, ktorá bola spôsobená úmyselne aj škoda spôsobená pod vplyvom návykovej látky. Žalovaný nevysvetlil, z čoho v odvolaní vyvodzuje, že bolo nesporné to, že škodu nespôsobil úmyselne, keď svoje odvolanie založil iba na tom, že mu v trestnom konaní nebolo preukázané vedenie vozidla pod vplyvom návykovej látky, ale k ďalším okolnostiam dopravnej nehody a súčasne poistnej udalosti sa nevyjadril.

15.1. Predmetom žaloby je regresný nárok, ktorý je samostatným nárokom uplatneným podľa § 12 ods. 2 písm. a), zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a vzťahujú sa k nemu samostatné procesné povinnosti u každej strany sporu preukázať svoje tvrdenia dôkazmi.

15.2. Zo zistených skutočností vyplýva, že žalovaný sa sám dostal do dôkaznej núdze vzhľadom na skutkový stav, ktorý zistil okresný súd. Na dôvodnosť žalobného nároku možno usudzovať zo správania žalovaného ako vodiča motorového vozidla, ktorý nespochybnil, že v križovatke nerešpektoval svetelnú signalizáciu, ktorá mu jednoznačne prikazovala nielen dať prednosť inému účastníkovi cestnej premávky, ale táto signalizácia mu prikazovala motorové vozidlo zastaviť a zostať stáť a ďalej motorové vozidlo viedol neprimerane vysokou rýchlosťou, keď namiesto maximálne povolenej rýchlosti 50 km/hod sa pohyboval rýchlosťou 84 km/hod., ktorá mu neumožňovala včas reagovať na vzniknutú dopravnú situáciu. Dôkazom je, že zavinil dopravnú nehodu, za ktorú bol odsúdený v trestnom konaní. V týchto skutkových súvislostiach je zavádzajúce tvrdenie, že podľa odbornej literatúry užívatelia marihuany môžu tomuto riziku predísť pokiaľ sa niekoľko hodín po užití konope zdržia šoférovania a že zistenie neaktívnych produktov konope nepreukazuje to, že ovplyvnilo psychické a telesné funkcie žalovaného bezprostredne pred vznikom dopravnej nehody, ktorá bola skutkovo dokumentovaná v trestnom konaní, z ktorého okresný súd správne vychádzal.

16. Odvolací súd dodáva, že zistený spôsob jazdy žalovaného v centre mesta treba bez ohľadu na výkon a výbavu motorového vozidla, ktoré šoféroval alebo čas dopravnej nehody, považovať za bezohľadný a agresívny, zdôvodniteľný aj v súvislosti so zistením zvyškov návykovej látky v tele žalovaného. Žalovaný nevysvetlil ani neospravedlnil zistený spôsob jazdy bezprostredne pred dopravnou nehodou a v trestnom konaní svoju trestnoprávnu zodpovednosť prijal. Žalovaný nevyvrátil zistenie okresného súdu, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky, ktorá sa v jeho tele nachádzala bezprostredne po dopravnej nehode.

17. Okresný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, dokazovaním náležite zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne a rozsudok z tých istých dôvodov potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

18. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému trovy odvolacieho ani dovolacieho konania podľa § 255 ods. 1 CSP nevznikli a z toho dôvodu neboli úspešnému žalobcovi priznané.

19. Rozhodnutie senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).